

č.: 89/ORPS/2020-919

ČISTÉ NÁKLADY UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY ZA ROK 2019

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor regulácie poštových služieb (ďalej len „úrad“), ako príslušný orgán štátnej správy v oblasti poštových služieb podľa § 2 ods. 1 zákona č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s ustanovením § 12 písm. b) a podľa § 57 odsek 1, odsek 4 a odsek 5 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“) v spojení s § 2 a § 3 vyhlášky úradu č. 63/2012 Z. z. o spôsobe výpočtu a náhrade čistých nákladov univerzálnej služby (ďalej len „vyhláška“),

určuje čisté náklady univerzálnej služby za rok 2019 v sume

13 892 605,- eur

/slovom: trinásť miliónov osemstodeväťdesiatdvatisíc šesťstopäť eur/.

O d ô v o d n e n i e

Slovenská pošta, a. s., so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 (ďalej len „SP, a. s.“) bola v roku 2019 poskytovateľom univerzálnej služby na základe udelenej Poštovej licencie č. 815/001/2012 zo dňa 15. augusta 2012 na poskytovanie univerzálnej služby a vykonávanie poštového platobného styku v znení platnom do 31.12.2019, ktorá jej bola udelená podľa § 45 ods. 7 v spojení s § 47 ods. 4 zákona o poštových službách s platnosťou od 1. januára 2013 do 31. decembra 2022.

Podľa § 57 ods. 2 zákona o poštových službách predložila SP, a. s., úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie prvých šiestich mesiacov kalendárneho roka 2019 na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 166/ORPS/2019-776.

Úrad určil v súlade s § 57 ods. 3 a ods. 4 zákona o poštových službách dňa 27.11.2019 predbežné čisté náklady univerzálnej služby za rok 2019 v sume 12 176 006,- eur (ďalej len „predbežné ČN“) a zverejnil ich vo Vestníku úradu č. 10/2019 zo dňa 28.11.2019.

Podľa § 57 ods. 5 a ods. 6 zákona o poštových službách úrad do 31. augusta kalendárneho roka, ktorý bezprostredne nasleduje po kalendárnom roku, za ktorý úrad určí predbežné čisté náklady univerzálnej služby, rozhodne o čistých nákladoch univerzálnej služby za predchádzajúci kalendárny rok a tie zverejní vo vestníku úradu. Zároveň s určením čistých nákladov univerzálnej služby úrad vydá rozhodnutie o náhrade čistých nákladov univerzálnej služby.

Dňa 27.5.2020 predložila SP, a. s., úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie kalendárneho roka 2019 (ďalej len „vyčíslenie ČN“) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 89/ORPS/2020-567. K vyčísleniu ČN boli v elektronickej podobe (CD nosič) a v tlačenej forme v tých prípadoch, kde to bolo technicky možné vzhľadom na objem dát, predložené tieto prílohy:

- = Popis Komerčného scenára poskytovania univerzálnej poštovej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2019 (PWC), (ďalej len „Komerčný scenár“)
- = Vyčíslenie nákladov za rok 2019 spolu s prílohami vyhlášky (7 príloh)
- = 14 príloh Komerčného scenára preukazujúcich vyčíslenie jednotlivých častí ČN za rok 2019:
  - Prehľad údajov o doručovaní za rok 2019
  - Geografické členenie triedenia zásielok
  - Úspora nákladov na HSS Zvolen
  - Úspora nákladov v sieti HPS, RPS, OPS
  - Preferencia v zákazníckom správaní pri frekvencii doručovania
  - Externý prieskum Gfk z roku 2014
  - Prevodový mostík nákladov za rok 2019
  - Prevodový mostík výnosov za rok 2019
  - Presun nákladov neprevádzkovaných pôšt
  - Výnosy rok 2019 a výnosy - terminálne odmeny
  - Správna réžia rok 2019
  - Vyčíslenie nehmotnej výhody DPH
  - Vyčíslenie výhody marketingový efekt a filatelia
  - Výpočet nákladovej efektívnosti
  - Detail poklesu stavu investičného majetku na neprevádzkovaných poštách
- = 11 príloh k výpočtu ČN na základe požiadavky úradu listom č. 89/ORPS/2020-340 zo dňa 23.3.2020:
  - Správa o hospodárení SP, a. s., za rok 2019
  - Organizačná štruktúra SP
  - Obraty účtov podľa hlavnej knihy za rok 2019
  - Ročný výkaz OdÚč 1-02 o Oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za rok 2019
  - Výkaz ekonomicky neoprávnených nákladov za rok 2019
  - Obrat z univerzálnej služby za rok 2019
  - Priemerný prepočítaný počet zamestnancov
  - Priemerná celková cena práce vodičov
  - Náklady prepravy
  - Podiel z výnosov podaja UNS v medzinárodnom styku do členských štátov EÚ
  - Detailný výpočet zmeny stavu dlhodobého majetku v rámci zmeny stavu čistých aktív.

SP, a. s., pre výpočet čistých nákladov univerzálnej služby použila rovnakú metódu ako pri vyčíslení predbežných čistých nákladov, a to metódu „Commercial Approach“, ktorá je založená na porovnaní aktuálnych výnosov a nákladov SP, a. s., a výnosov a nákladov toho istého podniku bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Stanovenie porovnateľných dát predpokladá vypracovanie reálneho, konkurencieschopného a komerčne výhodnejšieho modelu (tzv. „Komerčného scenára“), ku ktorému by SP, a. s., pravdepodobne pristúpila, ak by nemala povinnosť univerzálnej služby.

Pri metóde „Commercial Approach“ sa vychádza z nasledovných štyroch krokov:

1. krok: Identifikácia hypotetického správania poskytovateľa univerzálnej služby, ak by nemal povinnosť univerzálnej služby,

2. krok: Kalkulácia nákladov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
3. krok: Kalkulácia výnosov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
4. krok: Kalkulácia čistých nákladov univerzálnej služby na základe porovnania výnosov a nákladov dosahovaných poskytovateľom univerzálnej služby v podmienkach bez povinnosti univerzálnej služby.

Na základe ohodnotenia prvkov Komerčného scenára sa vypočíta výsledok hospodárenia, ktorý by SP, a. s., dosiahla ako podnik bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Porovnaním hospodárskych výsledkov podniku s povinnosťou univerzálnej služby a toho istého podniku bez povinnosti univerzálnej služby sa vykalkulujú čisté náklady. Následne sa tento výsledok upraví ešte o primeraný zisk, trhové a nehmotné výhody a nákladovú neefektívnosť.

SP, a. s., predložila sumárne vyčíslenie ČN vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod, primeraného zisku a úpravy o neefektívnosť v sume 23 564 755 eur.

Pre účely modelovania zmien nákladov v Komerčnom scenári k 31.12.2019 boli celkové náklady SP, a. s., rozdelené na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie do nasledovných kategórií: náklady podacej časti pôšt, náklady na doručovanie, prepravu a triedenie, náklady na správnu réžiu, obchod a ApoNet, ostatné náklady, daň z príjmov a ekonomicky neoprávnené náklady.

Pre účely modelovania zmien výnosov v Komerčnom scenári boli celkové výnosy SP, a. s., za rok 2019 na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie rozdelené do nasledovných kategórií: listové zásielky, listové slepecké zásielky, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, SIPO a RTVS, dôchodky a sociálne dávky, služby pre Poštovú banku, reklamné adresované zásielky, periodické zásielky, letáky a ostatné výnosy (výnosy z terminálnych odmien, predaja tlače, tovaru a poskytovania služieb na poštách). Dopady Komerčného scenára na výnosy boli kalkulované na úrovni celej SP, a. s., a to využitím údajov z účtovníctva celej SP, a. s., ako aj jednotlivých pôšt neprevádzkovaných v Komerčnom scenári.

Pre výpočet primeraného zisku bola použitá metóda WACC (metóda váženého priemeru nákladov na kapitál). Výška primeraného zisku bola stanovená použitím pomernej časti priemerných nákladov kapitálu WACC, t. j. ako rozdiel medzi nákladmi na financovanie cudzieho a vlastného kapitálu podniku s povinnosťou univerzálnej služby a bez povinnosti univerzálnej služby.

Pre stanovenie nákladovej neefektívnosti vzal poskytovateľ univerzálnej služby do úvahy najmä štúdiu zverejnenú spoločnosťou Frontier Economics („Study on the principles used to calculate the net costs of the postal USO“, January 2013), pričom ako najvhodnejšie pre účely výpočtu pre podmienky SP, a. s., boli zvolené postupy uvádzané v predmetnej štúdii, a to metóda založená na historickom porovnávaní miery produktivity tzv. „Method of Historical Comparison – Total Productivity Factor“. Aplikácia stanovenej miery neefektívnosti do výpočtu bola uskutočnená metódou ex-post (tzv. „ex-post efficiency adjustment“), t. j. celkové čisté náklady, kvantifikované na základe aktuálnych účtovných dát, boli po ukončení všetkých výpočtov upravené o stanovené percento neefektívnosti. Pri odhade miery nákladovej neefektívnosti za rok 2019 sa vychádzalo z referenčného roka 2012, v ktorom skončila platnosť predchádzajúcej poštovej licencie. Miera použitá vo výpočte je určená na základe údajov za rok 2019. Miera nákladovej efektívnosti je chápaná ako schopnosť podniku reagovať v čase na meniace sa trhové podmienky.

Pre zistenie výsledkov hospodárenia z univerzálnej služby boli použité údaje z oddeleného účtovníctva, vedeného na základe metódy ABC (Activity Based Costing).

Pri definovaní Komerčného scenára SP, a. s., vychádza z možnosti modifikácie niektorých kľúčových parametrov aktuálnej Poštovej licencie a Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby a zvažuje modifikácie najmä v nasledovných parametroch:

- geografické pokrytie územia doručovaním,
- poštová sieť,
- cenotvorba,
- produktové portfólio a kvalita služby,
- frekvencia doručovania.

Geografické pokrytie územia doručovaním:

Komerčný scenár predpokladá, že podnik bez povinnosti univerzálnej služby by si zachoval aktuálny rozsah geografického pokrytia územia doručovaním.

Poštová sieť:

SP, a. s., ako poskytovateľ univerzálnej služby je povinná dodržiavať Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby určené úradom, zverejnené vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, časť 3 zo dňa 30.3.2012. pod č. j. 240/001/2012 v platnom znení a na webovom sídle úradu www.teleoff.gov.sk, ktoré, okrem iného, stanovujú povinnosť zabezpečiť územnú a časovú dostupnosť pobočiek, čím ostávajú v prevádzke aj ekonomicky nerentabilné pošty. V Komerčnom scenári bolo z celkového súčasného počtu 1 581 pôšt (vrátane 46 pôšt Partner), 68 poštových stredísk a 5 pojazdných pôšt, identifikovaných 877 pôšt, ktoré musia byť prevádzkované ako povinné a z nich následne, po zohľadnení ekonomických kritérií a nevýznamnej strategickej povahy, 507 pôšt, ktoré by ako podnik bez povinnosti univerzálnej služby SP, a. s., neprevádzkovala. Z titulu neprevádzkovania časti poštovej siete by sa dosiahla úspora nákladov, ale zároveň aj strata výnosov v dôsledku obmedzenia využívania daných služieb (u niektorých služieb sa predpokladal 100 % výpadok výnosov, napr. za predaj tovaru a tlače) alebo zníženie výnosov v dôsledku využívania konkurenčných služieb.

Cenotvorba:

Komerčný scenár predpokladá, že SP, a. s., by bez povinnosti univerzálnej služby pristúpila iba k spoplatneniu slepeckých zásielok.

Produktové portfólio a kvalita služby:

Spoločnosť by znížením frekvencie doručovania v Komerčnom scenári nebola schopná dodržať normy kvality na celom geografickom území Slovenskej republiky stanovené Požiadavkami na kvalitu pre zásielky s lehotou prepravy D+1. Uvedená zmena v rámci Komerčného scenára vychádza z predpokladu zníženia frekvencie doručovania v rajónoch s prevažujúcou pochôdzkou zo súčasne platného systému (každý pracovný deň) na 6 z 10 pracovných dní. V týchto oblastiach by SP, a. s., nedokázala garantovať doručenie zásielky adresátovi najneskôr nasledujúci pracovný deň. Zmeny by sa čiastočne dotkli štruktúry produktu list 1. triedy a poštového poukazu na adresu 1. triedy (zníženie kvality, nedodržanie lehoty D+1) a zároveň by čiastočne ovplyvnili dosahované výnosy z niektorých produktov (listy, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, doručovaná tlač, terminálne odmeny).

Frekvencia doručovania:

Podnik bez povinnosti univerzálnej služby by znížil frekvenciu doručovania vo vybraných oblastiach a to tak, že v doručovacích rajónoch, kde pochôdzka predstavuje viac ako 50 % časového fondu doručovateľa, by boli zásielky doručované počas troch pracovných dní z piatich. V Komerčnom scenári bolo takto identifikovaných 2 466 rajónov so zníženou frekvenciou doručovania a 2 201 rajónov bez zmien v doručovaní. Uvedené zmeny by boli sprevádzané rozšírením motorizovaného doručovania a zmenami v prepravnej sieti, čím by

sa dosiahla úspora v najazdených km za rok. Zároveň boli identifikované možnosti optimalizácie triedenia zásielok zmenou charakteru triediaceho strediska vo Zvolene. Okrem úspory nákladov by sa zníženie frekvencie doručovania prejavilo aj výpadkom výnosov z doručovania listov 1. triedy, poštového poukazu 1. triedy, vstupujúcich medzinárodných zásielok a dennej tlače.

Pre účely vyčíslenia ČN bol vypracovaný finančný model, ktorý umožnil konkrétne vyčíslit dopady komerčného správania SP, a. s., na aktuálne dosahované náklady a výnosy. Model bol v súlade s požiadavkami zvolenej metódy naplnený účtovnými údajmi za rok 2019 so zohľadnením odhadu vplyvu zmien v rámci Komerčného scenára.

Vyčíslenie ČN za rok 2019 predložila SP, a. s., nasledovne:

v eurách:

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2019	23 564 755
Trhová výhoda	- 314 458
Celkové náklady za rok 2019	348 924 275
Celkový výsledok hospodárenia za rok 2019 (pred zdanením)	2 075 938

V textovom dokumente „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2019“ na strane 4 bolo spresnené poskytovateľom univerzálnej služby sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2019, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o poštových službách nasledovne:

v eurách:

	SP, a. s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a. s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2019
Výnosy	350 314 231	342 988 668	7 325 562
Náklady	348 924 275	318 425 947	30 498 328
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	1 389 956	24 562 722	23 172 766
Primeraný zisk	-	-	1 046 827
Úprava o neefektívnosť	-	-	(340 380)
Trhové nehmotné výhody	-	-	(314 458)
Čisté náklady	-	-	23 564 755

Podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách je úrad oprávnený na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overovať a kontrolovať podklady

na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby sám alebo prostredníctvom ním poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby, ako aj nahliadať do účtovných kníh a záznamov poskytovateľa univerzálnej služby. V súlade s týmito ustanoveniami boli predložené údaje na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overované a kontrolované prostredníctvom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby vybranej procesom verejného obstarávania – Ernst&Young, spol. s r. o., so sídlom Žižkova 9, 811 02 Bratislava (ďalej len „EY“).

V rámci uvedenej činnosti bol audit vykonaný v dvoch častiach:

- Overenie a kontrola podkladov na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2019 a správnosť ich výpočtu, so zameraním na:
  - overenie súladu údajov v podkladoch pre výpočet čistých nákladov za rok 2019 podľa vyhlášky,
  - posúdenie reálnosti a objektívnosti vypracovaného Komerčného scenára, najmä schopnosti podniku poskytovať naďalej poštové služby a iné komerčné služby podľa uzatvorených zmlúv a očakávania zákazníkov,
  - zohľadnenie prvkov povinnosti univerzálnej služby uložených v Požiadavkách na kvalitu univerzálnej služby vo výpočte, posúdenie rozsahu Požiadaviek na kvalitu, ich náročnosti a vplyvu na záťaž poskytovateľa univerzálnej služby a výšku čistých nákladov,
  - zohľadnenie vplyvu Komerčného scenára na výnosy,
  - overenie transparentnosti výpočtu čistých nákladov s prípadným detailnejším zameraním na jednotlivé prvky podľa pokynov úradu,
  - identifikácia a ohodnotenie neefektívne vynaložených nákladov a ich vylúčenie z výpočtu,
  - overenie správnosti výpočtu trhových hmotných a nehmotných výhod z poskytovania univerzálnej služby a zohľadnenie využívania poštovej siete aj na iné poštové a nepoštové služby,
  - overenie správnosti výpočtu a posúdenie výšky primeraného zisku,
  - posúdenie a overenie výpočtu nákladovej efektívnosti,
  - v prípade zistenia nedostatkov pri výpočte čistých nákladov návrh odporúčaní na ich úpravu spolu s ich vyčíslením a zdokladovaním výpočtu.
- Posúdenie neprimeranej finančnej záťaže čistých nákladov za rok 2019, najmä, či čisté náklady predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprimeranú finančnú záťaž, so zameraním na:
  - overenie, či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to tak priame náklady ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
  - vyhodnotenie úrovne využívania univerzálnej služby, jej vývoj a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa, vyhodnotenie celkového výsledku hospodárenia a pomeru k čistým nákladom,
  - overenie, či uplatnený postup výpočtu čistých nákladov nepodporuje vznik krízového financovania a neznamená nadmernú náhradu čistých nákladov,
  - vyhodnotenie ostatných faktorov ovplyvňujúcich neprimeranosť finančnej záťaže.

Pri overovaní výpočtu čistých nákladov univerzálnej služby boli skontrolované a posúdené nasledovné údaje a informácie:

1. Komerčný scenár Poskytovateľa univerzálnej služby v zmysle vyhlášky, príloha 2 bod 4, t. j. dokument s názvom „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2019“;
2. Vyplnené tabuľky detailných údajov k vyčísleniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2019 podľa prílohy č. 4 vyhlášky;

3. Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby platné v roku 2019 vydané vo Vestníku MDVRR SR z 30.3.2012, čiastka 3;
4. Obratová predvaha poskytovateľa univerzálnej služby k 31.12.2019;
5. Individuálna účtovná závierka poskytovateľa UNS zostavená podľa Medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo (IFRS) v znení prijatom Európskou úniou za rok končiaci sa 31.12.2019;
6. Zoznam ekonomicky neoprávnených nákladov poskytovateľa UNS za rok 2019;
7. Výkaz OdÚč 1 - 02 o oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za rok 2019;
8. Zostava Náklady prepravy;
9. Detailný výpočet zmeny stavu dlhodobého majetku v rámci zmeny čistých aktív.

Po posúdení doručeného vyčíslenia ČN poskytovateľom univerzálnej služby, vrátane podkladov a príloh a na základe odporúčania audítora, požiadal úrad podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách elektronicky formou e-mailu o doplnenie niektorých informácií a vysvetlenie postupov pri výpočte jednotlivých prvkov čistých nákladov. Úrad požiadala o doplnenie nasledovného:

E-mailom zo dňa 3.6.2020 si úrad vyžiadal:

- informácie k činnosti vybraných nákladových stredísk Kováčov, Nitra a Košice,
- zosúladienie výnosov z expresných služieb podľa Komerčného scenára a podľa Výkazu OdÚč 1-02,
- zosúladienie výnosov z letákov podľa Komerčného scenára a podľa Výkazu OdÚč 1-02,
- detaily položky Ostatné nepoštové služby vo Výkaze OdÚč 1-02 za služby presahujúce 1 mil. eur,
- detaily položky ostatné výnosy nepoliehajúce regulácii vo Výkaze OdÚč 1-02,
- zosúladienie nákladov pôšt uvedených vo Výkaze OdÚč 1-02 a v tabuľke č. 1 vyhlášky.

E-mailom zo dňa 4.6.2020 si úrad vyžiadal:

- zosúladienie výnosov za zmluvný balík, expresné zásielky, dobierku, služby krehké a neskladné uvedených v časti IV r. 11 Výkazu OdÚč 1-02 s položkami uvedenými v inej časti výkazu,
- vysvetliť vývoj v 2. polroku 2019 za služby spojené so splnomocnením a časovým doposielaním s koncoročným stavom,
- vysvetlenie vykazovania výnosov z účtu hlavnej knihy 602 102 Poštové služby – pokladničný výkaz vo Výkaze OdÚč 1-02.

SP, a. s., zaslala požadované vysvetlenie e-mailom dňa 8.6.2020 spolu s prílohami „Detailné členenie produktu Ostatné výnosy nepodliehajúce regulácii“, „detailné členenie nepoštových služieb“, a Výkaz OdÚč 1-02 opravený a doplnený o požadované informácie.

E-mailom zo dňa 8.6.2020 si úrad vyžiadal:

- opravu údajov v tabuľke č. 6 vyhlášky a prílohy č. 3 Komerčného scenára, ktoré obsahovali údaje za 1. polrok 2019.

SP, a. s., zaslala opravu údajov e-mailom dňa 8.6.2020.

E-mailom zo dňa 10.6.2020 úrad požiadala o vysvetlenie:

- prečo konkrétne špecifikované náklady podľa hlavnej knihy neboli zahrnuté v celej výške do ekonomicky neoprávnených nákladov,
- rozdielu medzi výškou položky ekonomicky neoprávnených nákladov č. 39 vo Výkaze ENN a sumou účtov aktivácie v hlavnej knihe,
- prečo na konkrétne špecifikovaných poštách nie sú uvedené priehradky s ApoNet,
- úpravy k IFRS 16 uvedenej v poznámke č. 15 k účtovnej závierke na účty hlavnej knihy,

- prečo do výpočtu zmien nákladov pôšt podľa KS 2.3.2.1 neboli zahrnuté nepresúvané odpisy,
- dôvodu dvojnásobného zahrnutia kurzov OPS 5031, 5732, 5931, 5934, 6133 do prílohy 4 KS časť B - súčasný stav,
- využitia vozidiel uvedených v zostave Náklady prepravy.xls, ktorá obsahuje 678 vozidiel navyše voči rovnakej zostave k PČN 2019, ktoré majú 0 km odjazdených, ale ich variabilné náklady sú 103 851,91 € a fixné náklady sú 217 173,00 €.

SP, a. s., e-mailom dňa 16.6.2020 vysvetlila vzniknuté rozdiely v rámci ekonomicky neoprávnených nákladov, zahrnutie odjazdených km v činnosti výber poštových schránok a zahrnutie motorových vozidiel, ktorým vznikli variabilné a fixné náklady, hoci majú najazdené 0 km. Ide o vozidlá, ktoré sú využívané ako prípojné alebo neboli využívané a sú určené na odpredaj, alebo vozidlá na lízing prevzaté koncom roka 2019. Zároveň SP, a. s., zaslala prílohy „priehradky ApoNet“ a „IFRS 16 detaily HK“, v ktorých boli vysvetlené ďalšie požadované údaje.

E-mailom zo dňa 11.6.2020 si úrad vyžiadal vysvetlenie:

- zmien v doručovaní na vzorke doručovacích rajónov voči základnému scenáru,
- zabezpečenia zvozu a vývozu materiálu pre doručovanie v Komerčnom scenári.

SP, a. s., e-mailom dňa 15.6.2020 poslala odpoveď s vysvetlením zmien v doručovacích rajónoch a spôsobu zabezpečenia zvozu a vývozu materiálu.

E-mailom zo dňa 15.6.2020 si úrad vyžiadal údaje o počte zamestnancov HSS Bratislava, Žilina a Košice za rok 2019, ktoré SP, a. s. obratom dňa 15.6.2020 doplnila.

E-mailom zo dňa 17.6.2020 si úrad vyžiadal opravu údajov týkajúcich sa majetku - budov v HSS Zvolen za rok 2019 z dôvodu uznania úspory odpisov.

SP, a. s., e-mailom dňa 23.6.2020 evidenciu majetku vysvetlila a poslala upravenú prílohu č. 3 Komerčného scenára.

E-mailom dňa 18.6.2020 si úrad vyžiadal:

- objasnenie zmien v komerčnom scenári pre vybranú vzorku doručovacích rajónov,
- rozsah výpadku výnosov na účtoch 602 249 a 602 252,
- vysvetlenie rozdielu k výške ekonomicky neoprávnených nákladov.

SP, a. s., e-mailom dňa 18.6.2020 a dňa 22.6.2020 poslala vysvetlenie týkajúce sa vybranej vzorky doručovacích rajónov.

Dňa 23.6.2020 SP, a. s., odpovedala na otázku týkajúcu sa rozsahu výpadku výnosov a zároveň poslala vysvetlenie k rozdielu výšky ekonomicky neoprávnených nákladov v priloženom súbore „ENN rok 2019 stanovisko k doplňujúcej otázke RU“.

E-mailom dňa 19.6.2020 si úrad vyžiadal doplniť v prílohe č. 8 detaily k odhadu prenosu nákladov na služby bez nájmu, na čo SP, a. s., odpovedala dňa 23.6.2020 s popisom postupu výpočtu.

Úrad priebežne poskytoval doplnené informácie audítorovi, ktorý ich zapracoval pri overovaní výpočtu čistých nákladov a na základe predložených a doplnených podkladov vypracoval návrh predbežných zistení.

E-mailom zo dňa 22.6.2020 poslal úrad predbežné zistenia audítora SP, a. s., spolu so žiadosťou o stanovisko.

Dňa 25.6.2020 sa z dôvodu potreby vysvetlenia sporných stanovísk a niektorých nejasných odpovedí konalo pracovné stretnutie so zástupcami úradu, SP, a. s., EY a spoločnosti PricewaterhouseCoopers Slovensko, s .r. o. (ďalej len „PwC“), ktorá na základe zmluvy realizovala vyčíslenie ČN za rok 2019 pre SP, a. s. Na stretnutí boli prerokované zistenia audítora vedúce k úpravám čistých nákladov a dovtedy vyžiadané podklady a odpovede s nasledujúcim výsledkom:

1. SP, a. s., akceptovala úpravu audítora týkajúcu sa nezahrnutia ostatných odpisov neprevádzkovaných pôšt do čistých nákladov.
2. Pri výpočte potreby pracovných miest doručovateľov v Komerčnom scenári uvažovala SP, a. s., s normovanou potrebou, pričom odchýlka skutočnej potreby od normovanej potreby nie je zanedbateľná. Táto výkonnostná odchýlka môže existovať aj v Komerčnom scenári, preto výpočet uplatnený v Komerčnom scenári považuje audítora za chybný.
3. K úpravám týkajúcich sa úspory osobných nákladov doručovateľov SP, a. s., argumentovala, že v Komerčnom scenári počíta s využitím nerovnomerne rozvrhnutého pracovného času v zmysle § 87 Zákonníka práce, ktorý umožňuje odpracovať denne maximálne 12 hodín, čo predstavuje v prepočte 1,60 pracovného miesta. V súčasnosti však maximálny čas dosahuje 9,08 hodín. Na stretnutí bolo dohodnuté, že audítora pošle prílohu s vyznačenými rajónmi, ktorých sa týka vyšší čas.
4. K úprave týkajúcej sa budovy HSS Zvolen a súvisiacich nákladov bolo dohodnuté, že SP, a. s., pošle informácie k využívaniu budovy a odpisom.
5. K vyčísleniu úspory osobných a ostatných nákladov správnej réžie bolo dohodnuté, že SP, a. s., pošle písomné stanovisko, rovnako k výpadku výnosov za poštový platobný styk a Poštovú banku, nakoľko vo všetkých položkách pretrváva rozpor.
6. K výpočtu neefektívne vynaložených nákladov pošle audítora štúdiu Nera Economic Consulting, podľa ktorej bola stanovená miera neefektívnosti.

Na základe dohodnutých postupov na uvedenom stretnutí sa dňa 29.6.2020 uskutočnil konferenčný hovor medzi zástupcami SP, a. s., PwC a audítora k otázkam týkajúcim sa výpočtu čistých nákladov za oblasť doručovania, pričom obe strany zopakovali svoje nesúhlasné stanoviská.

K úprave čistých nákladov týkajúcej sa HSS Zvolen poskytla SP, a. s., požadované informácie a vysvetlenie, ktoré audítora akceptoval a upustil od úpravy odpisov. Rozdiel v účtovnej hodnote nepoužívaného majetku je však významný, preto bol prevzatý do úpravy primeraného zisku a je hlavnou zložkou tejto úpravy.

E-mailom zo dňa 8.7.2020 si úrad na základe audítora aktualizovaného návrhu úprav čistých nákladov vyžiadal stanovisko od SP, a. s., k úprave výnosov z terminálnych odmien, ktorá bola zistená v dôsledku matematicky nesprávneho výpočtu.

Dňa 9.7.2020 SP, a. s., e-mailom odpovedala, potvrdila chybu vo výpočte a súhlasné stanovisko s navrhovanou úpravou.

Úrad neakceptoval opakovane použitú analýzu SP, a. s., na odhad výpadku výnosov z poštového platobného styku a za pokladničný výkaz na zrušených poštách v Komerčnom scenári. Táto analýza sa zakladala na zistenej miere výpadku výnosov na poštách, ktoré sa v rokoch 2017 a 2018 v rámci jednej obce presťahovali do inej budovy a na inú adresu. Z analýzy vyplynulo, že presun pôšt má minimálny vplyv na pokles výnosov. Komerčný scenár je však založený na zrušení pôšt, nie na ich presune. Úrad použil odborný odhad založený na predchádzajúcich výpočtoch čistých nákladov a výpočte výpadku výnosov u iných produktov v Komerčnom scenári a upravil percento výpadku výnosov. Ďalej úrad neakceptoval nesprávny postup uplatnený aj vo výpočte predbežných čistých nákladov, a to výpočet počtu pracovných miest doručovateľov v Komerčnom scenári na základe nadčasov, resp. pracovného času nad 10,73 hod. denne a nesprávne vypočítané percento úspory osobných nákladov a ostatných nákladov správnej réžie v Komerčnom scenári. Na základe správy audítora úrad zapracoval aj všetky zistené chyby vo výpočtoch a tiež upravil metodiku výpočtu neefektívne vynaložených nákladov.

Na základe všetkých dostupných údajov, po posúdení Komerčného scenára a postupov pri výpočte, ako aj odporúčaní uvedených v záverečnej správe EY, pristúpil úrad k úprave nesprávnych, resp. nedostatočne preukázaných výpočtov a k vyčísleniu ČN za rok 2019.

Súhrn úprav, ktorý zahŕňa údaje o znížení sumy predložených čistých nákladov je uvedený v nasledovnom prehľade:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	1 163 912	Nesúlad úspory nákladov podaja medzi Komerčným scenárom a tab. č. 1 vyhlášky v časti odpisy neprevádzkovaných pôšt
2.	- 148 265	Navýšenie prenosu nákladov na nástupnícke pošty Partner
3.	- 1 106 456	Chybný výpočet rozdielu potreby pracovných miest doručovateľov
4.	- 316 728	Nezohľadnená potreba pracovných miest doručovateľov na jazdu na iné doručovacie rajóny
5.	- 115 576	Potreba pracovných miest doručovateľov na prevzatie materiálu
6.	- 117 580	Úprava miery úspory nákladov v doručovaní z dôvodu prekročenia ustanoveného denného limitu pracovného času
7.	- 1 317 315	Úprava činiteľov ovplyvňujúcich zmenu osobných nákladov správnej réžie
8.	- 364 358	Úprava miery úspory ostatných nákladov správnej réžie
9.	- 160 023	Zvýšenie výpadku výnosov v dôsledku zníženia frekvencie doručovania za listy I. triedy
10.	- 349 431	Zvýšenie výpadku výnosov v Komerčnom scenári v dôsledku zmeny doručovania za zapísané zásielky
11.	- 548 594	Úprava neakceptovaného výpadku výnosov za poštový platobný styk
12.	- 643 501	Úprava výpadku výnosov služieb pre Poštovú banku, a. s.
13.	- 413 336	Výpadok výnosov terminálnych odmien
14.	- 49 691	Chybný výpočet marketingovej výhody
15.	- 336 515	Zníženie primeraného zisku
16.	- 1 359 450	Úprava neefektívne vynaložených nákladov
	- 6 182 907	Spolu úpravy čistých nákladov, vrátane úpravy primeraného zisku
	17 381 848	Upravené čisté náklady za rok 2019

K bodu 1:

Vo výpočte bola podobne ako pri predbežných čistých nákladoch chybné zohľadnená úspora nákladov na podaciu časť neprevádzkovaných pôšt z dôvodu nepresúvaných odpisov. Táto oprava údajov viedla k zvýšeniu čistých nákladov o nezahrnuté nepresúvané odpisy o sumu 1 163 912 eur.

K bodu 2:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2019. Pošty Partner nemajú žiadne osobné náklady a v Komerčnom scenári neboli alokované žiadne presúvané náklady zrušených pôšt, iba na jednu z nich, a to v zanedbateľnom rozsahu (436,64 eur). Tento predpoklad nie je reálny, nakoľko možno očakávať, že zmluvní partneri budú požadovať vyššie platby v dôsledku vyššieho objemu služieb, ak prevezmú činnosť zrušenej pošty. Úprava zohľadňuje mieru prenosu nákladov podaja v Komerčnom scenári a znamená zníženie čistých nákladov o 148 265 eur.

K bodu 3:

Rozdiel potreby pracovných miest doručovateľov je vypočítaný ako rozdiel skutočnej potreby (nie normovanej) v základnom scenári a normovanej potreby v Komerčnom scenári. Odchýlka skutočnej potreby od normovej potreby pracovných miest v základnom scenári nie je zanedbateľná, preto bolo potrebné rozdiel počítať z porovnateľných hodnôt. Pre vyčíslenie rozdielu bola použitá normovaná potreba pracovných miest pre oba scenáre, čo viedlo k zníženiu čistých nákladov o 1 106 456 eur. Zároveň ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2019.

K bodu 4:

V komerčnom scenári sa nachádza 185 doručovacích rajónov s podielom pochôdzky menším než 50%, pri ktorých sa zároveň predlžuje pochôdzka motorovým vozidlom. Komerčný scenár nezohľadňuje potrebu pracovných miest doručovateľa na jazdu navyše, preto potreba pracovných miest bola navýšená podľa normovanej rýchlosti pochôdzky motorovým vozidlom. Úpravou sa znížili čisté náklady o 316 728 eur.

K bodu 5:

V komerčnom scenári sa nachádza 179 doručovacích rajónov s podielom pochôdzky pod 50%, pri ktorých doručovateľ vykonáva zvoz a vývoz materiálu na doručovanie, pričom nie je zohľadnená potreba pracovných miest doručovateľa na prevzatie alebo odovzdanie materiálu na strategickú poštu. Potreba pracovných miest doručovateľov bola navýšená o 0,5 hod. pre každý takýto rajón, čo vyvolalo úpravu osobných nákladov o 115 576 eur a zníženie čistých nákladov o túto sumu.

K bodu 6:

Je to opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2019, ktorý nebol odstránený. Z podkladov ku Komerčnému scenáru je zrejme zvýšenie záťaže doručovateľov. V modelovanom doručovaní bolo zistených 99 doručovacích rajónov, kde potreba pracovného miesta presahuje viac než 10,73 hod./denne. Vyšší pracovný čas je nerealistický, nakoľko ani v súčasnosti nevyužíva poskytovateľ univerzálnej služby vyššie zaťaženie doručovateľov. Preto bola úspora pracovných miest doručovateľov prepočítaná, čo viedlo k nižšej úspore o 8,41 pracovných miest a k zníženiu čistých nákladov o 117 580 eur.

K bodu 7:

Opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2019. SP, a. s., pri výpočte percenta úspory zamestnancov (príloha 10) nezahrnula do celkového počtu všetkých zamestnancov, ale len tých, ktorých sa týka posudzovanie v rámci Komerčného scenára a percento úspory zamestnancov vyčíslila vyššie. Útvary správnej réžie však poskytujú podporu celej SP, a. s. V rámci výpočtu úspory osobných nákladov správnej réžie bolo potrebné upraviť percento úspory celkového počtu zamestnancov aj percento úspory zamestnancov zo zúženia siete. Úprava úspory režijných nákladov za časť osobné náklady je vo výške 1 317 315 eur a o túto sumu boli znížené čisté náklady.

K bodu 8:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2019. Úprava je z rovnakého dôvodu, ako je uvedené v predchádzajúcom bode. V rámci výpočtu

úspory ostatných nákladov správnej réžie bolo potrebné upraviť koeficienty úspory osobných nákladov správnej réžie. Výsledný rozdiel v uznanej úspore ostatných nákladov správnej réžie vo výške 364 358 eur vedie k zníženiu čistých nákladov o túto sumu.

K bodu 9:

Komerčný scenár uvažuje s plnou kompenzáciou výpadku listu 1. triedy v dôsledku zníženia frekvencie doručovania, ako aj s plnou kompenzáciou výpadku výnosov zo zúženia siete, presunom dopytu do expresných zásielok pri jednotkovej cene 6,60 eur. Je to však cena s DPH, teda výnos by bol len 5,50 €; zároveň sú k expresným zásielkam poskytované zľavy, čo znamená cenu ešte nižšiu. Úpravou jednotkovej ceny vznikol rozdiel vo výške 160 023 eur a o túto sumu boli znížené čisté náklady.

K bodu 10:

Komerčný scenár predpokladá len výpadok výnosov zo zúženia siete vo výške 291 500 eur. V dôsledku zníženia frekvencie doručovania by však nesporene došlo aj k výpadku výnosov pri zapísaných listoch 1. triedy tak, ako sa uvažuje s výpadkom výnosov pri obyčajných listoch 1. triedy. SP, a. s., vo výpočtoch uvažovala s cenou expresnej zásielky 6,60 € (cena bez DPH je 5,50 €). Z Výkazu o oddelenej evidencii OdÚč 1-02 však vyplýva, že priemerná jednotková cena je nižšia. Uplatnením reálnej ceny za expresné zásielky bol vyčíslený rozdiel vo výnosoch 349 431 eur, čo predstavuje zníženie čistých nákladov.

K bodu 11:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za 1. polrok 2019. Komerčný scenár uvádza výpadok výnosov pre poštový platobný styk pri zúžení poštovej siete o 6,46% podľa vlastného výskumu na základe zmeny adresy pošty. Uvedený výskum je irelevantný pre účel určenia ČN, nakoľko presun pošty na inú adresu znamená dodržanie požiadaviek na kvalitu a nezmenenú dostupnosť pôšt, kým Komerčný scenár uvažuje so zrušením jednej tretiny pôšt, čím sa výrazne zhorší dostupnosť pre zákazníka a zmení sa jeho správanie. Úrad uplatnil odborný odhad pre vyčíslenie výpadku výnosov, čím sa výnosy v Komerčnom scenári znížia o 548 594 eur a táto úprava zároveň znamená zníženie čistých nákladov.

K bodu 12:

Ide o opakovaný a rovnaký nedostatok ako v predchádzajúcom bode. Komerčný scenár uvádza výpadok výnosov zo služieb pre PB, a. s., vo výške 4,42 % na základe vlastného odhadu. Uvedený výskum je irelevantný pre účel určenia ČN z dôvodov uvedených pri úprave č. 11. Úrad uplatnil odborný odhad pre vyčíslenie výpadku výnosov, čím sa výnosy v Komerčnom scenári znížili o 643 501 eur a o túto sumu sa znížili aj čisté náklady.

K bodu 13:

Vo výpočte terminálnej odmeny došlo k chybe, kde percentuálny pokles kvality nebol uplatnený na podliehajúce terminálne odmeny, ale na sumu nepopísanú vo výpočte. Uplatnením sumy terminálnych odmien podliehajúcich penalizácii bol zistený rozdiel vo výške 413 336 eur a znamenal zníženie čistých nákladov.

K bodu 14:

Komerčný scenár vyčíslil marketingový efekt vo výške 26 103 eur v spojitosti so zúžením siete a znížením frekvencie doručovania. Pri overení predbežných čistých nákladov bola výška marketingového efektu 31 162 eur. Rozdiel je spôsobený menšou reklamnou plochou na motorových vozidlách zahrnutou do výpočtu ku koncu roka 2019, ako aj aritmetickou chybou. Okrem toho cena nájmu bola uvedená len za 6 mesiacov, nie za celý kalendárny rok. Odstránenie uvedených nezrovnalostí spôsobilo navýšenie výhody plynúcej z marketingu o sumu 49 691 eur s dopadom na zníženie celkových čistých nákladov.

K bodu 15:

Primeraný zisk bol vyčíslený vo výške 1 047 tis. eur ako násobok zmeny čistých aktív v hypotetickom scenári a váženého priemeru nákladov na kapitál (WACC), ktorý je stanovený metódou Capital asset pricing model (CAPM) vo výške 8,27%. Audítor stanovil WACC metódou CAPM vo výške 8,96 %. Zmeny komerčného scenára viedli k zmenám čistých aktív vo výške 3 756 tis. eur a uplatnením zmeneného percenta WACC došlo k úprave primeraného zisku vo výške 336 515 eur.

K bodu 16:

Metodika odhadu neefektívne vynaložených nákladov predložená SP, a. s., uvažuje s nulovou mierou neefektívnosti nákladov v r. 2012, čo považuje úrad za neobhájiteľné. Použitím tejto metódy predstavujú neefektívne vynaložené náklady len 1,5% z čistých nákladov. Vzhľadom k tomu, bolo percento neefektívnosti stanovené v rozmedzí zistenej hodnoty rozsahu neefektívnosti identifikovaného v štúdií Nera Economic Consulting 3 až 17%. Čisté náklady boli znížené o sumu 1 359 450 eur.

Pri overovaní predbežných čistých nákladov za rok 2019 boli zistené nedostatky uvedené v tabuľke nižšie:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	585 278	Nesúlad úspory nákladov podaja medzi Komerčným scenárom a tab. č. 1 vyhlášky v časti odpisy neprevádzkovaných pôšt
2.	- 77 450	Zvýšenie prenosu nákladov na pošty Partner
3.	- 518 800	Zvýšenie nákladov v dôsledku chybného výpočtu potreby pracovných miest doručovateľov
4.	- 582 274	Úprava miery úspory nákladov v doručovaní z dôvodu prekročenia ustanoveného denného limitu pracovného času
5.	- 639 332	Úprava činiteľov ovplyvňujúcich zmenu osobných nákladov správnej réžie
6.	- 229 068	Úprava miery úspory ostatných nákladov správnej réžie
7.	- 317 245	Úprava výpadku výnosov za poštový platobný styk
8.	- 486 512	Úprava výpadku výnosov služieb pre Poštovú banku, a. s.
9.	- 20 270	Úprava výpadku výnosov za pokladničný výkaz
10.	- 679 725	Úprava neefektívne vynaložených nákladov
	- 2 965 398	Spolu úpravy predbežných čistých nákladov
	7 727 662	Upravené predbežné čisté náklady za 1. polrok 2019

Všetky nedostatky zistené vo výpočte predbežných čistých nákladov za rok 2019 sa vo vyčíslení čistých nákladov zopakovali, nedostatok č. 9 (úprava výnosov za pokladničný výkaz) bol započítaný v rámci úpravy výnosov pre Poštovú banku, a. s.

Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených vplyvov na výšku čistých nákladov úrad upravil sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2019, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, nasledovne:

v eurách:

	SP, a. s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a. s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2019
Výnosy	350 314 231	340 003 955	-
Náklady	348 924 275	321 004 879	-
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	1 389 956	18 999 076	18 735 514
Primeraný zisk	-	-	710 312
Úprava o neefektívnosť	-	-	(1 699 830)
Trhové nehmotné výhody	-	-	(364 149)
Čisté náklady	-	-	17 381 848

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2019 po zohľadnení nákladovej efektívnosti a trhovej výhody predstavujú sumu **17 381 848 eur**.

Podľa § 57 ods. 1 zákona o poštových službách, ak z poskytovania univerzálnej služby v kalendárnom roku vzniknú poskytovateľovi univerzálnej služby čisté náklady univerzálnej služby, ktoré predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprimeranú finančnú záťaž, má poskytovateľ univerzálnej služby nárok na ich náhradu z kompenzačného fondu. Neprimeranosť finančnej záťaže posudzuje úrad v konaní o určení predbežných čistých nákladov univerzálnej služby a čistých nákladov univerzálnej služby a za neprimeranú finančnú záťaž sa považuje stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal.

Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže

Pri posudzovaní neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 zákona o poštových službách zisťoval, či nastal stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal. Na účely určenia neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s § 2 a podľa Prílohy č. 1 vyhlášky „Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže“ posudzoval:

- a) či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- b) či rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný,
- c) rozsah, v akom čisté náklady ovplyvnili rentabilitu výnosov poskytovateľa,
- d) veľkosť rozdielu medzi rentabilitou výnosov poskytovateľa a ostatných poštových podnikov,
- e) úroveň využívania univerzálnej služby, jej vývoj, výsledok hospodárenia a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa,
- f) pomer medzi čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby,
- g) trhovú podiel poskytovateľa na trhu univerzálnej služby a zameniteľných poštových služieb.

K bodu a):

Úrad overil súlad údajov Komerčného scenára s údajmi vykázanými v účtovných triedach 5 a 6 vo všeobecnom účtovníctve, a to bez zistenia rozdielov. Z nákladov boli správne vylúčené všetky ekonomicky neoprávnené náklady v sume 4 263 057 eur. Úrad konštatuje, že čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby.

K bodu b):

Upravené čisté náklady za rok 2019 (bez zohľadnenia nehmotných výhod) sú 16 557 942 eur a nehmotné výhody sú 364 149 eur. Úrad konštatuje, že rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný.

K bodu c):

SP, a. s., dosiahla za rok 2019 zisk po zdanení 1 389 956 eur. Pre účely hodnotenia vplyvu čistých nákladov na rentabilitu výnosov boli výnosy očistené o príspevok z kompenzačného fondu vyplatený v roku 2019, a to o sumu 14 854 450 eur. Po odpočítaní tohto príspevku by SP, a. s., dosiahla stratu - 13 464 494 eur. Z univerzálnej služby bola v roku 2019 dosiahnutá strata vo výške - 14 870 564 eur, po započítaní kompenzačného príspevku sa strata zmenila na zisk 16 114 eur.

Pre hodnotenie rentability výnosov bol zvolený ukazovateľ prevádzkovej rentability, ktorý je považovaný za optimálny na posudzovanie primeranosti dosahovaného zisku. Z analýzy rentability hospodárenia vyplýva, že produkty univerzálnej služby sú v roku 2019 bez kompenzácie stratové, s miernym zlepšením voči roku 2018, avšak po zohľadnení kompenzácie sú mierne ziskové. Prevádzková marža (t. j. rentabilita výnosov) je bez kompenzácie - 7,9 %, pod úrovňou primeranosti prevádzkových rentabilit výnosov uvádzaných v rozhodnutí Európskej Komisie C(2012) 178 k belgickej pošte, (čl. 267, čl. 294a), t. j. od 3,48 % do 8,1 %. Po kompenzácii je 0,83 %.

Produkty mimo univerzálnej služby sú mierne ziskové, na úrovni prevádzkovej marže 2,79 %. SP, a. s., bez kompenzácie dosiahla za rok 2019 prevádzkovú stratu - 8 865 134 eur a jej prevádzková rentabilita je záporná - 2,66 %. Z uvedeného vyplýva, že čisté náklady znižujú rentabilitu výnosov SP, a. s., a znamenajú pre poskytovateľa univerzálnej služby záťaž.

K bodu d):

V roku 2019 poskytovali zameniteľné poštové služby 2 poštové podniky, a to Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., a Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s. Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., dosahuje z poskytovania poštových služieb zisk, jej prevádzková rentabilita výnosov je 10,5 %. Spoločnosť Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., dosiahla v roku 2019 z poštových služieb stratu a rentabilitu výnosov - 4,59 %.

K bodu e):

Úrad posudzoval využívanie univerzálnej služby na poštách, ktoré je SP, a. s., povinná prevádzkovať podľa Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby, a ktorých náklady podacej časti boli zahrnuté do výpočtu čistých nákladov. Tieto pošty sú prevádzkované z titulu zabezpečenia univerzálnej služby, avšak objemy poskytovaných produktov univerzálnej služby sú na väčšine pôšt nižšie ako objemy ostatných komerčných služieb, t. j. výnosy z univerzálnej služby nepokrývajú fixné náklady týchto pôšt. Objem najdôležitejších produktov univerzálnej služby (obyčajné listy 1. a 2. triedy, doporučené listy a úradné zásielky) za predchádzajúce obdobie 3 rokov klesá medziročne približne o 5 %. Tento pokles produkcie má významný vplyv na dosahované výnosy, výsledok hospodárenia a na celkovú hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu f):

Pomer čistých nákladov k celkovým výnosom z univerzálnej služby za rok 2019 je 10,24 % a pomer čistých nákladov k celkovým výnosom SP, a. s., je 4,96 %, čo úrad hodnotí ako jestvujúcu záťaž pre poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu g):

Podiel poskytovateľa univerzálnej služby na trhu univerzálnej služby a zameniteľných služieb je 99,88 % a podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby je 0,12 %.

Úroveň využívania poštových služieb a najmä univerzálnej služby je jedným z rozhodujúcich ukazovateľov, ktoré majú do budúcnosti dopad na náklady SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby a to tým, že pri trvalom poklese objemu zásielok dochádza k znižovaniu výnosov z univerzálnej služby, pričom fixné náklady nie je možné znižovať rovnakým tempom. Táto skutočnosť je jedným z potenciálnych faktorov, ktoré zvyšujú úroveň neprímeranej finančnej záťaže pre SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby.

Úrad vyhodnotil uvedené ukazovatele, postavenie SP, a. s., ako aj poštových podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby, ktoré prispievajú do kompenzačného fondu a pristúpil k určeniu neprímeranej finančnej záťaže. Úrad považuje za opodstatnené, že časť z čistých nákladov bude znášať aj poskytovateľ univerzálnej služby. Za primeranú záťaž považuje 1 % z celkových nákladov SP, a. s., t. j. 3 489 243 eur a za neprímeranú finančnú záťaž považuje čisté náklady v sume **13 892 605** eur.

Na základe uvedených údajov, po posúdení predložených podkladov, ich kontrole a overení, ako aj po posúdení dostupných údajov predložených poskytovateľom univerzálnej služby a informácií a poznatkov získaných v rámci svojej činnosti, úrad pristúpil podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách k určeniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2019 v sume 13 892 605 eur a tieto zverejňuje v zmysle zákonných ustanovení vo Vestníku úradu.

V Žiline, dňa 28. augusta 2020

.....
JUDr. Zuzana Isteníková
riaditeľka odboru
regulácie poštových služieb